

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Ordonanță de urgență privind plata unor sume prevăzute în titluri executorii având ca obiect acordarea de drepturi salariale personalului din sistemul justiției

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Situația actuală și schimbările preconizate

La momentul actual, plata sumelor rezultate din titlurile executorii având ca obiect acordarea unor drepturi salariale formulate de personalul din sistemul justiției presupune pentru bugetul de stat un efort deosebit, cuantumul total al acestor sume impunând pentru ordonatorii principali de credite din sistemul justiției o abordare coordonată, coerentă și unitară a modalității de efectuare a acestor plăți.

Prin Programul de guvernare 2009-2012 se preconizează stabilirea unei platforme comune de soluții și planuri de acțiune în vederea gestionării crizei financiare globale. În acest sens, se propune adoptarea de măsuri pe termen scurt, între care prioritare sunt cele care conduc la ajustarea cheltuielilor publice în scopul diminuării deficitului bugetar.

Totodată, în condițiile în care bugetul anului 2009 nu a fost încă aprobat, ordonatorii principali de credite din sistemul justiției se află în imposibilitatea onorării obligațiilor decurgând din titluri executorii, întrucât, potrivit dispozițiilor legale în materie, finanțarea instituțiilor publice se asigură în cadrul unei limite lunare de cheltuieți ce nu poate depăși 1/12 din prevederile bugetare ale anului 2008.

În acest context, se propune suspendarea executării voluntare a hotărârilor judecătorești devenite executorii până la data intrării în vigoare a proiectului de ordonanță de urgență a Guvernului supus spre adoptare, cu excepția celor care intră sub incidența Ordonanței de urgență a Guvernului nr.75/2008 privind stabilirea de măsuri pentru soluționarea unor aspecte financiare în sistemul justiției, pentru o perioadă precis delimitată, urmând ca în acest termen să fie identificate resursele financiare necesare efectuării plății sumelor aferente titlurilor executorii și coordonatele unei proceduri coerente și unitare de executare a acestor hotărâri.

În același timp, plata sumelor prevăzute în hotărârile judecătorești care intră sub incidența Ordonanței de urgență a Guvernului nr.75/2008 se realizează potrivit eșalonării stabilite prin Ordinul comun al ministrului justiției, al ministrului economiei și finanțelor, al președintelui Consiliului Superior al Magistraturii, al președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție și al procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție nr.1.859/C/2.484/26.650/131/3.774/C/2008 privind modalitatea de eșalonare a plății sumelor prevăzute în titluri executorii emise până la intrarea în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr.75/2008 privind stabilirea de măsuri pentru soluționarea unor aspecte financiare în sistemul justiției, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I nr.648 din 11 septembrie 2008.

Desigur, măsura propusă respectă garanțiile constituționale în materia accesului la justiție.

Instituirea unor restricții, impuse de rațiuni evidente, în valorificarea dreptului creditorului, nu au ca efect negarea posibilității acestuia de a și-l realiza. Debitorii, în acest caz - ordonatorii de credite din sistemul justiției - sunt obligați, în continuare să ia toate măsurile ce se impun pentru efectuarea plății sumelor stabilite prin titluri executorii.

Atâta vreme cât prevederile art.44 alin.(1) din Constituția României, republicată, prin care se garantează creanțele asupra statului, nu precizează că aceasta presupune executarea lor de îndată, condițiile instituite în această materie prin ordonanță, chiar dacă afectează celeritatea procedurii, nu contravin Constituției, ci, urmărind găsirea resurselor necesare pentru executarea obligațiilor, cu respectarea exigențelor impuse de constituirea și executarea bugetului, nu fac decât să dea expresie obligației constituționale a garantării obligațiilor asupra statului. Această idee este susținută, de altfel, și în jurisprudența constantă a Curții Constituționale (Decizia Curții Constituționale nr.188/2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.281 din 29 martie 2006, Decizia Curții Constituționale nr.529/2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.1025 din 18 noiembrie 2005 etc.). În deciziile menționate, Curtea Constituțională a considerat ca fiind constituționale prevederi care au ca finalitate instaurarea unui climat de ordine financiar-bugetară, care nu scutește, ci, dimpotrivă, obligă ordonatorii de credite la demersuri pentru a obține prevederi în buget pentru satisfacerea obligațiilor înscrise în titluri executorii.

Mai mult, Curtea Europeană a statuat că, în situații excepționale, statele pot interveni în procedura de executare, cu condiția ca o asemenea intervenție să nu aibă drept consecință împiedicarea, invalidarea sau întârzierea de o manieră excesivă a executării, or măsura preconizată reprezintă o amânare a executării voluntare pe o perioadă scurtă și este adoptată în scopul unic al identificării, în condițiile actuale de severă criză economică, a soluțiilor pentru acoperirea acestor cheltuieli bugetare.

Prin urmare, proiectul nu reglementează refuzul de a executa hotărârile judecătorești împotriva statului, nici o întârziere nejustificată în executare, ci stabilește măsuri cunoscute, de altfel, și de dispozițiile dreptului comun în materia executării silită - art.403 din Codul de procedură civilă, potrivit căruia, până la soluționarea contestației la executare sau a altei cereri privind executarea silită, instanța competentă poate suspenda executarea, dacă se depune o cauțiune în cuantumul fixat de instanță, în afară de cazul în care legea dispune altfel.

Proiectul propune, deci, o măsură în contextul executării voluntare a unor obligații de plată, în condițiile Codului de procedură civilă. Astfel, potrivit art.371¹ din Codul de procedură civilă, obligația stabilită prin hotărârea unei instanțe sau printr-un alt titlu se aduce la îndeplinire de bunăvoie. În cazul în care debitorul nu execută de bunăvoie obligația sa, aceasta se aduce la îndeplinire prin executare silită, potrivit dispozițiilor Codului de procedură civilă, dacă legea nu prevede altfel.

Justificarea urgenței

Această măsură, cu aplicabilitate limitată în timp, este imperios necesară în condițiile precarității resurselor bugetare generate de criza economică pe care țara noastră o traversează. Mai mult, întrucât bugetul de stat pe anul 2009 nu a fost încă aprobat, instituțiile publice se află în imposibilitatea angajării de cheltuieli bugetare care să depășească 1/12 din prevederile bugetare ale anului 2008, situație în care s-ar afla

ordonatorii principali de credite din sistemul justiției dacă ar pune în executare aceste titluri executorii.

Totodată, necesitatea luării unei astfel de măsuri de urgență este dată și de imperativul încadrării țării noastre în deficitul bugetar prognozat, astfel încât să nu fie încălcate angajamentele asumate de România în raporturile cu Uniunea Europeană.

Secțiunea a 3-a

Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

1. Impact macro-economic

Proiectul nu are un astfel de impact.

2. Impact asupra mediului de afaceri

Proiectul nu are un astfel de impact.

3. Impact social

Proiectul nu are un astfel de impact.

4. Impact asupra mediului

Proiectul nu are un astfel de impact.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (5 ani)

Proiectul nu are un astfel de impact.

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Proiecte de acte normative suplimentare

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

2. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în materie

Proiectul nu are astfel de implicații.

3. Decizii ale Curții Europene de Justiție și alte documente

Proiectul nu are astfel de implicații.

4. Evaluarea conformității

Proiectul nu are astfel de implicații.

5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente

Proiectul nu are astfel de implicații.

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și modul în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative

Dat fiind obiectul de reglementare, nu sunt necesare consultări cu autoritățile administrației publice locale.

4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

5. Informații privind avizarea

Consiliul Legislativ a avizat favorabil proiectul de ordonanță de urgență, prin avizul nr.1651/30.12.2008.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Proiectul nu are astfel de implicații.

Secțiunea a 8-a

Măsuri de implementare a proiectului de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente

Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de lege anexat, în vederea aprobării Ordonanței de urgență a Guvernului privind plata unor sume prevăzute în titluri executorii având ca obiect acordarea de drepturi salariale personalului din sistemul justiției, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'E. Boc', followed by a horizontal line and a period.

EMIL BOC